

niedziela, 01.12.2024

BŁOGOSŁAWIONY KSIĄDZ JAN MACHA - MĘCZENNIK

Urodził się 18 stycznia 1914 w Starym Chorzowie w rodzinie mistrza ślusarskiego Pawła i jego żony Anny z d. Cofałka. Z czwartej klasy miejscowej szkoły podstawowej przeszedł do państwowego gimnazjum klasycznego w Królewskiej Hucie i w 1933 roku zdał maturę. Chciał wstąpić do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie, ale z powodu nadmiaru zgłoszeń nie został przyjęty. Tak też zapisał się na Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Odnowiony po roku wniosek został uwzględniony i po ukończeniu studiów teologicznych na Uniwersytecie Jagiellońskim i napisaniu pracy magisterskiej pt. Monografia parafii św. Marii Magdaleny w Chorzowie przyjął 25 czerwca 1939 święcenia kapłańskie.

Po dwumiesięcznym zastępstwie w rodzinnej parafii objął 10 września 1939 stanowisko wikarego przy kościele parafialnym pw. św. Józefa w Rudzie Śl. Tam nawiązał łączność z tajną organizacją i rozwinął ożywioną działalność charytatywną wśród rodzin polskich, dotkniętych skutkami i okupacji. Po licznych aresztowaniach w grudniu 1940 roku gestapo zwróciło również na niego baczną uwagę. W przemyconym z myśłowickiego obozu liście do swoich rodziców pisał później kleryk Joachim Gürtler, że ks. Macha w Zielone Świątki 1941 roku był wezwany do gestapo, ale go puścili, bo jeszcze nie mieli wszystkich dowodów w ręce i aresztowali go na gorącym uczynku, jak miał spotkanie w Katowicach. Nastąpiło to 5 września 1941. Znalezione przy nim sprawozdanie z czerwcowej akcji charytatywnej z wyszczególnieniem Rudy, Orzegowa, Goduli, Lipin, Nowego Bytomia, Chropaczowa i Łagiewnik. Po zastosowaniu odpowiedniego przesłuchania umieszczono go w obozie przejściowym w Myśłowicach. 17 lipca 1942 odbyła się przed sądem doraźnym w Katowicach krótka rozprawa, na której ks. Macha i wspomniany już kleryk Gürtler skazani zostali na śmierć przez ścięcie. W przededniu śmierci ks. Macha napisał list do swoich rodziców i rodzeństwa, ogłoszony w 8. numerze „Gościa Niedzielnego” z 1951 roku, z którego przytaczamy krótkie wyjątki: ...Jest to moje ostatnie pismo. Po 4 godzinach nastąpi moje stracenie... Pogrzebu mi nie użyczą, ale urządzą mi na cmentarzu cichy zakątek, żeby od czasu do czasu ktoś o mnie wspomniał i zmówił za mnie Ojciec Nasz. Wyrok wykonano 3 grudnia 1942 w więzieniu katowickim. Na cmentarzu w Chorzowie Starym znajduje się symboliczny grób ks. J. Machy.

W 2013 roku rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny na szczeblu diecezjalnym w Katowicach. Proces na szczeblu diecezjalnym zakończył się 5 września 2015 i dokumentacja została złożona w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. 16 marca 2016 akta sprawy zostały publicznie otwarte i rozpoczął się etap rzymski procesu beatyfikacyjnego. Dekret potwierdzający męczeństwo sługi Bożego ks. Jana Franciszka Machy, papież Franciszek zatwierdził 28 listopada 2019; polecił Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych wydanie 11 dekretów, w tym o męczeństwie ks. Jana Machy (1914-1942), co oznaczało zgodę na jego beatyfikację. Ustalono datę uroczystości beatyfikacyjnej na 17 października 2020. Ze względu na niepewną sytuację związaną z pandemią Covid-19 beatyfikacja została przeniesiona na sobotę, 20 listopada 2021 w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach.

Uroczystości beatyfikacji ks. Jana Machy, 20 listopada 2021 w katowickiej katedrze Chrystusa Króla, przewodniczył prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych kard. Marcello Semeraro.